1794 9 czerwca

R A D A
NAYWYZSZA NARODOWA.

W Dopełnieniu obowiązków przez Akt Powſtania Narodowego i w Organizacyi sobie wſkazanych, naſtępuiące, względem maiątków Osób o wyſtępki przeciwko Narodowi osądzonych, aresztowanych, i zbiegłych ſtanowi Prawidła: a naprzod;

Co do Osób osądzonych.

§. I.

Co do Dóbr po Swieckich Osobach.

1*mo.* Pod wyrazem maiątku, rozumieć ſię maią wszyſtkie Dobra ruchome i nieruchome i Summy u kogożkolwiek bądź znayduiące ſię, a do własności osądzonych należące.

2*do.* Od obięcia w posiadanie na Skarb Dóbr nieruchomych, same tylko Przywileie *Juris Communicativi*, co do Królewſzczyzn czyli Dóbr Narodowych, wyłączone bydź maią. Zachowani bydź także maią Zaſtawnicy przy ich Prawach, a Arendowni Poſſessorowie przy swoich arendownych Kontraktach, aż do expiracyi ich, a to iedynie co do Dóbr Dziedzicznych.

3*tio.* Z maiątku osądzonego, same tylko długi ſłużących, Rzemieślników i Komorne od Roku zaległe, płacone bydź teraz powinno. Zony wnioſki swoie na Dobrach Mężowſkich maiące, Procent tylko od nich po pięć od ſta z Dóbr rzeczonych przez Skarb płacony mieć będą, ieżeli pisaniem ſię za długi Mężowſkie, swoiey Fortuny nie obciążyły. Równyż zyſkaią procent i Dzieci z Sum Macierzyńſkich sobie należnych; Zony zaś, które maią własne Dobra, do nich powrócić powinny. Jnne długi do otwarcia Sądownictwa zawieszaią się.

§. II.

Co do Dóbr po Duchownych Osobach.

1*mo.* Tych maiątek tak własny iako i Dobra funduszowe Biſkupie, Opactwa, Prelatury, Proboſtwa Kollacyi Królewſkiey, na Skarb odebrane bydź powinny.

2*do.* Zadne Koadjutorye od czasu spiſku Targowickiego uzyſkane, iako nieprawne, pomienionemu Dóbr obięciu, przeszkadzać nie maią.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA

3tio. Juryzdykcya Duchowna mieyscowa do wakuiących po osądzonych Beneficyów, które tego potrzebować będą, wyda Kommendy, na których *congrua* z tychże samych dochodów Skarb, za zniesieniem ſię pomienionych Juryzdykcyi, wyznaczy.

4to. Zadne długi takowych osądzonych Osób, oprócz ſłużących, Rzemieślników i komornego od Roku zaległego, płacone bydź nie powinny: Jnne sposobem powyżſzym do otwarcia Sądownictwa zawieszaią ſię.

§. III.

Co do sposobów postępowania w obięciu Dóbr w obydwóch gatunkach.

1mo. Wydział Sprawiedliwości odda Wydziałowi Skarbu, Dekreta Osób osądzonych, i naſtępnie iakie wypadną, oddawać będzie.

2do. Gdy maiątek osądzonego na Skarb Publiczny przyznanym zoſtanie, Wydział Skarbu w porządku obięcia onego, wyda zalecenia Kommissyom Porządkowym, pod któremi tenże maiątek znaydować ſię będzie, z przydaniem Officyaliſtów Skarbowych.

3tio. Kommissye przeto Porządkowe za odebranemi zleceniami od Wydziału Skarbowego, powinny niezwłocznie przez wyznaczone z pomiędzy ſiebie Osoby, wraz z przydanemi do tego od Wydziału Skarbowego Officyaliſtami Skarbowemi, obiąć w zarządzenie swoie, ſtosownie do powyższych prawideł, pozoſtały po osądzonym maiątek: Regeſtr rzeczy ruchomych i nieruchomych porządnie spisać, Tradycyinych Possessorów kalkulacyi wyſłuchać, i ieżeliby należytość swoię wybrali, Dobra od nich odebrać; ieżeliby zaś własności swoiey niewybrali, podług Dekretu przy Possessyi dalszey zoſtawić.

4to. Do tych Kommissyy, za obwieszczeniem przez nie wydać ſię maiącym, udadzą ſię ſłużący, Rzemieślnicy, Gospodarze Domów z należytościami, Żony i Dzieci osądzonego z Prawami swoiemi: a Kommissye takowe ich należytości i Prawa w dziele swoim zakonnotuią, zweryfikuią, i o realności ich opinie swoie przyłączą, i to wszyſtko wraz z powyższemi Reieſtrami i Inwentarzami do Wydziału Skarbu odeślą.

5to. Przy odsyłaniu Regeſtrów, Inwentarzów i opinii o długach, odeślą razem i gotowe pieniądze, Srebra, Złoto i Kleynoty; a względem Dóbr nieruchomych dadzą opinią swoię, iaki ieſt szacunek i iaki z nich dochod bydź może. Sprzęty zaś i inne Ruchomości otaxować każą, i taxę do Regeſtrów przyłączą.

6to. Rada, za przełożeniem Wydziału Skarbu, wyda potym Rezolucyą, czyli i iak Dobra ruchome sprzedane, Dobra zaś nieruchome, kiedy i w iaki sposób rządzone, i czyli też sprzedawane bydź maią? oznaczy oraz sposób zaspokoienia powyższych dłużników i opłacenia Procentów. Co nim nastąpi, Kommissye Porządkowe, z przydanemi do tego Officyalistami Skarbowemi, obiąwszy w niezwłoczne zarządzenie swoie tak Dobra ruchowe iako i nieruchowe, całości ich i bezpieczeństwa, pod odpowiedzią z Osób i maiątków swoich, pilnować maią.

Powtóre co do Osób Aresztowanych.

1mo. Dobra takowych Osób tak ruchome iako i nieruchome, zostawać tylko będą w zabezpieczeniu Narodowym dopóty, dopóki Sąd Kryminalny przyzwoity ostatecznego względem nich nie wyda wyroku.

2do. Dla czego z takowych Dóbr nie będą płacone długi żadne, wyiąwszy tylko Procenta dla Żon i Dzieci w powyższym sposobie, ieżeli im się należą. Prawa Zastawników, Kontrakty Arendowników i Possessorów Tradycyinych waruiąc.

3tio. Wydział więc bezpieczeństwa poda i podawać będzie Wydziałowi Skarbu Listę Osób Aresztowanych o występki przeciwko Narodowi, który tak iako wyżey, do Kommissyi Porządkowych względem tymczasowego zarządzenia ich maiątkami, zalecenie wydawać będzie.

4to. Zabezpieczenie to, pod Naywyższym Rady dozorem, przez Kommissye Porządkowe z przydanemi do tego Officyalistami Skarbowemi, pilnowane i skutkowane będzie, tak do Dóbr Swieckich, iako i Dóbr Duchownych. Kommendy zaś Duchowne, które Juryzdykcye mieyscowe Duchowne ustanowią, aż do ostatecznego wyroku Sądu trwać maią.

5to. Kommissye Porządkowe winne będą zdać sprawę z zarządzenia swoiego aresztowanemu, gdy uwolnionym zostanie przez Sąd: Wydziałowi Skarbu w Radzie, gdy aresztowany przez Sąd winnym uznany będzie, i dalsze od tegoż Wydziału odbiorą zalecenia do powyższych Prawideł stosowne.

Potrzecie co do Osób Zbiegłych.

1mo. Zbiegłym nie ma bydź rozumiany, tylko ten, do którego Osoby aresztowania, Wydział Bezpieczeństwa miałby powody, gdyby się w Kraiu znaydował.

2do. Listę takowych Osób podać powinien Wydział Bezpieczeństwa, iednę Wydziałowi Skarbu, drugą Sądowi Kryminalnemu przyzwoitemu.

3tio. Dobra zbiegłych Listą obiętych, póki przez Sąd Kryminalny przyzwoity osądzonemi nie zostaną, maią bydź tym sposobem zarządzane, iak aresztowanych; po osądzeniu zaś, Wydział Skarbowy postąpi sobie z niemi wedle wyroku, iaki zapadnie.

Dan w Warszawie na Sessyi Rady Dnia 9. Miesiąca Czerwca 1794. Roku.

X. H. Kołłątay
Prezyduiący mp:

Wydano z Protokułu

Tomasz Czech
Rady Naywyższey Narodowey
Sekretarz mpr:

KSIĘGOZBIÓR
MARCINA ZAMOYSKIEGO
4235-KZ

P-18-f-547
2°-2007